

Előfizetési feltételek

elyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyedévre 1 frt 50 kr.

Hirdetések díja:

□ centiméterenként 3 kr. Kereskedők és gyárosok külön árkedvezményben részesülnek.

Bélyegdíj 30 krajczár.

Nyílt tér sora 20 kr.

KÖZÉRTDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Szerkesztőség

kiadóhivatal:

Nagyenyedi
Könyvnyomda és Papír-
árugyár részvénytársaság
Főter 38. szám alatt.

hova egy a lap szellemi részét illető közlemények, mint az előtti zetek és hirdetések bérmentesen küldendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Dákó-román mozgalom.

Báró Bánffy miniszterelnök erős, sőt kéréseket nemzeti érzelmét dicsőítő emlegetik s e tekintetben még legelkeseredettebb politikai ellenfelei sem tagadhatják meg tőle elismerésüket. Mint erdélyi születésű és mint olyan királyhagóntúli megyék főispánja, melyekben a nemzetiségi propagandának főhadiszállása van, elég alkalmat talált arra, hogy a románság irredentista mozgalmanak fontosságát és terjedelmét megismerhesse. És kormányzásának senki által nem vitatott egyik vívmánya éppen az, hogy ezt a mozgalmat vas ököllel és, ahol az erély maga nem segített, nagy ügyességgel legyőzte.

És most felreismertethetlenné jó forrásból az a furcsa hír érkezik, hogy a román mozgalom legújabb román főke által alapított hitelintézetekbe tette át súlypontját. Beszélnek bankokról, melyeknél a hitelleendőzés csak ürügy nemzetiségi üzelmekre s melyek a finansziális hivatást csak spányol falnak használják, amely mögött kényelmesebben lehet folytatni az agitációt a magyar állameszme ellen. Nagyon sajtóságos feltevéseket keltenek bennünk az efféle hírek. Mondják, hogy már egész láncolata létezik — és ezt még tovább fejleszteni szándékoznak — az olyan pénzüzeteknek, melyeknek az a céljuk, hogy rejtett központjai legyenek a magyar nemzet ellen való forradalmi propagandának.

Nem hisszük, hogy szükséges lenne a kormány figyelmét e hírekre terelni. Tartalmuk és fontosságuk aligha kerülte el báró Bánffy miniszterelnök éber, ez irányban kiválóan iskolizott tekintetét. A tervezett szervezkedés veszedelme kézen fekszik. Ha igaz az, hogy a hitelre szorult erdélyi és délmagyarországi parasztságot a dákó-román összeesküvés halóba akarják keríteni, akkor Magyarország ama veszedelem előtt áll, hogy szabadelvű törvényhozásával visszaelne a tulajdon létfeltételei ellen és a hitelt toborzási díjnak használják ki forradalmi üzelmek céljaira. Ezt megakadályozni elegendhetetlen kötelessége és sürgős feladata a kormányhatalomnak.

Nem kell sürgetni báró Bánffy, hogy erélyes ellenrendszabályok elrendelését eszközölje. Még vagyunk győződve éles látásáról és a cselekvésben való erejéről; hisszük, hogy már is megtette a megfelelő intézkedéseket.

Csak egy körülményre szeretnénk rámutatni. Nem tudjuk, vajjon azok a hatalmi eszközök, melyek ren-

delési jogánál fogva rendelkezésre állnak a kormány-nak, elégségesek-e arra, hogy a tervbe vett üzelmeket megkülsítsa. Ha nem így lenne, akkor haladéktalanul és bizalommal forduljon a kormány a törvényhozáshoz. A parlament a legkevesebb küzdelmek közepett is bizonynyal félre fog tenni minden ellentétet, hogy az államkormányzásnak megadja a teljes hatalomnak azokat az eszközöket, melyek alkalmasak arra, hogy a tervezett szervezkedést meg csirájában elfojtják, hogy elpusztítsák azokat a fészkeket, melyekben a magyar állameszme ellen folytatott forradalmi propagandát szándékoznak nagyra növeszteni.

Felhívás Alsófehér vármegye gazdakö-zsöntségéhez!

Az Alsófehérvármegyei Gazdasági Egyesület a nagy-méltóságú Földművelésügyi m. kir. miniszter ur anyagi és erkölcsi támogatásával az 1898. évi november és december; továbbá az 1899. év január-február hónapokban népies téli gazdasági előadásokat rendez a vármegye területén, mely előadásokat a gazdasági üzem közé tartozó, és pedig a mezőgazdaság, állattenyésztés, erdészet, méhészet, szőlőművelés, borászat, gyümölcsészet köréből, erre felkért szakemberek és szakközvegi által, a gazdasági ismereteknek minél szélesebb körben való terjedését ohajtja elérni.

Ismeretes a t. cím előtt az, hogy hazánk, de különösen az erdélyi részek mezőgazdasága csak akkor fogja a gazdának fáradságát, odaadó buzgalmat, szorgalmát jutalmazni is egyuttal, ha az okszerű mezőgazdasági ismeretek a mezőgazdasággal foglalkozók, különösen a földmives-osztály között mentől szélesebb körben fognak elterjedni.

Ezt célozza gazdasági egyesületünk eme már második évi akciója is, és a népies téli gazdasági előadások rendezésével oda fogunk hatni, miszerint ugy a közép-, valamint a kisbirtokos-osztály, az előadásokból szellemi hasznot merítvén, gazdaságában anyagi haszonnal értékesítse a népies előadásokon szerzett tapasztalatait.

A népies téli gazdasági előadások sorrendjét közöljük és felkérjük a t. címet: sziveskedjék a népies téli gazdasági előadások eszméjét mentől szélesebb körben terjeszteni, gazdátársait az előadásokon való megjelenésre buzdítani, hogy gazdasági egyesületünk fáradságát siker kísérje, amely

erkölcsi siker — végeredményében tekintve a dolgot — vármegyénk gazdaközségeinek komoly és a korral haladni vágyó tevékenységét tünteti fel.

Az Alsófehérvármegyei Gazdasági Egyesület nevében: Nagy-Enyed, 1898. november hó 12. Zeykfalvi Zeyk Dániel s. k. főispán, gazd. egyesületi elnök. Székelyhidy Viktor s. k. gazd. egyesületi titkár. Jankafalvi Csató János s. k. kir. tanácsos, alispán, I. alelnök. Szenttamási Szalanczy Lőrincz nagybirtokos, II. alelnök. Gr. Bethlen Sándor s. k. nagybirtokos, Tóth Miklós s. k. arvaszéki elnök, Gáspár János s. k. vármegyei főjegyző, gazdasági egyesületi igazgatók.

Népies téli gazdasági előadások sorrendje.

1898. év.

I. előadás Nagy-Enyeden, november hó 20-án. I. előadó: d. e. 11—12-ig dr. Szaniszló Albert az ev. ref. Bethlen főkola jószág-igazgatója. Tárty: Rozsda, üszög és peronospora. II. előadó: d. e. 12—1-ig Tokaji László, az „Erdélyi Gazdasági Elylet” titkárja. Tárty: A baromfi-tenyésztésről.

II. előadás Nagy-Enyeden, november hó 27-én. I. előadó: d. e. 11—12-ig dr. Szaniszló Albert. Tárty: A gyümölcsfak rovarellenségei, s ezek ellen való védekezési módok. II. előadó: d. e. 12—1-ig Morágyi István v. iskolai igazgató. Tárty: Uj gyümölcsösök berendezése és gondozása.

III. előadás Vizaknán, november hó 27-én. I. előadó: d. e. 10—11-ig Szász István állattenyésztési felügyelő. Tárty: Az állattenyésztés haszna és az állattenyésztés körül követendő fobb elvek ismertetése. II. előadó: d. e. 11—12-ig Gálfi János szőlő-felügyelő. Tárty: Gyümölcsfak ültetése, trágyázása, gyümölcsösök kezelése.

IV. előadás Gyulafehérvárrt, december hó 4-én. I. előadó: d. u. 3—4-ig dr. Szaniszló Albert. Tárty: A vetőmagról és termelő földről. II. előadó: d. u. 4—5-ig dr. Ebergényi Sándor főispáni titkár. Tárty: A mesterséges borok készítésének és azok forgalomba hozatalának tilalmazásáról szóló 1893. XXIII. t.-cz. magyarazata.

V. előadás Balázsfalván, december hó 11-én. I. előadó: d. e. fel 11-től fel 12-ig dr. Szaniszló Albert. Tárty: Rozsda, üszög, peronospora. II. előadó: d. e. fel 12-től fel 1-ig Székelyhidy Viktor gazdasági egye-

TÁRCZA.

Orth János anyja.

A gmundeni tó öszi lombozatu parkjának közepén egy magános kastélyban meghalt Mária Antonia toscaniai nagyhercegnő. Benne a század egyik legirdekesebb asszonya költözött el s a Habsburg-ház, különösen mióta a genfi gyászest elrabolta asszonyainak koronáját, nem mutathatott fel női erényekben, nemes cselekedetekben gazdagabb matronát, mint Mária Antonia nagyhercegnőt.

Mária Antonia egy nagy tragédiának volt melléksze-replője, ki azonban a tragédiából áradó gyász egész keserűségét magába fogadta. Ez az ő életének főmoz-zanata, a kesergő anyaszív szenvedése: az Orth János anyjé. Nem fogjuk ezt a szomorú tragédiát, mely annak idején oly nagy feltűnést keltett, f-lidézni, csak jelezni akarjuk azt a hallgatag részvételt és gyászt, mely őt holtáig elkülönítette a bécsi udvartól.

Mária Antonia méltán lehetett büszke arra, hogy a zseniális János főherceget ajándékozta a Habsburg-háznak. Ezen a kiváló családon Károly főherceg óta mintha valami szellemi fáradság vett volna erőt, mely-től csak a király, Rudolf trónörökös, József főherceg s végül János főherceg voltak teljesen mentek: ők méltó verbeliei a lángeszű József császárnak. A főher-cegnő valóságos rajongással csüggött János fián. Pedig

még szép számu gyermekkel áldotta meg az ég. A jelenlegi toscaniai nagyhercegen kívül Károly és Lajos Salvator főhercegek is az ő gyermekei. Mindket-ten érdekes és a magyar közönség előtt meglehetősen ismeretlen alakok. Károly Salvator felesége a híres szép Mária Immaculata. Tizenegy gyermeke közül hat egymásután halt el serdült korukban, mire a néptudat nevezet a mater dolorosát is odafűzte. S ez valóban teljesen ráillik a főhercegnőre, aki Mária Antonianak legkedvesebb menyje volt. Lajos Salvator főherceg a szűkebb körü családában annyira szokásos különczködés által tűnik ki. Gyönyörűen berendezett yachtján hónapokig járja a tengereket, különösen a Földközi-t. Kedvenc tartózkodási helye a Balear szigetcsoport, melyet egy érdekes műben le is irt. A főhercegnő két leánya Trapani grófné és Ysenburg-Bierstein her-cegnő.

Azért részleteztük az elhunyt nagyhercegnő családi viszonyait, mert övéin különös szeretettel csüggött, örökös összekötetésben volt velük s családjá bizonyos tekintetben a királyi családon belül egész külön, még tágabb körü rokonaikkal szemben is kissé excludív dinasztiát képezett. Másodsorban pedig az uralkodó családnak ez az ága legkevesebb volt Magyarországon ismeretes, aminek őszinte bevállása nem csökkenti a toscaniaiak értékét, tekintve, hogy a nekrológok ugyis legtöbbször nagyítják a fejedelmi személyek magyar rokonszenvét. E szenvedő anyja s kiváló tehetségű fia e nélkül is kiérdemlik a közönség érdeklődését.

Mária Antonia főhercegnő 1814-ben Palermóban született a Bourbonok szicíliai ágából, mint Ferenc király leánya. Nagyon fiatal volt, mikor Lipót toscaniai trónörökös nőül vette, amely időtől fogva legnagyobb részt a fényes firenzei udvarban lakott. A Habsburgok toscaniai uralkodása 1737-től datálódik, amikor ugyanis az utolsó Medici halála után lotharingiai Ferenc örökölte a trónt. Mária Terézia férje 1764-ben meghalt, mire második fia, a későbbi II. Lipót lépett a toscanai trónra. Az ő uralkodása nevezetes a szép Olaszország történetében. Oly fényt, ragyogást s egyáltalában olasz temperamentumot fejtett ki, hogy az „osztrák C o s i m ó n a k” neveztek el. Lipót után Ferdinand fia lépett uralomra, aki a napoleoni korszak szomorú eseményeit élte át. Napoleon a wagrami csata után elzárta s országát a hírhedt Elisabetha Bacciochiniak ajándékozta. A bécsi kongresszus természetesen visszahelyezte s 1824-ig uralkodott. Fia, a most elhunyt Mária Antonia nagyhercegnő férje, mint II. Lipót lépett a trónra. Ők is átelték az ideiglenes trónvesztés keserűt, melyet azonban a végleges követett. 1849-ben Károly Albert seregének közeledtére elmenekültek Firenzéből s csak Radetzky győzelmei után térhettek megint vissza. A zürichi béke azonban végleg megfosztotta őket trónjuktól s azóta, 1859. óta, csak cím a „toscaniai nagy-hercegi” név.

Ime, volt része elég megpróbáltatásban Orth János anyjának, de mégis legnagyobbat az ő szeretett fiának tragédiája okozta. Életének ezt a korszakát két helyen

sületi titkár. Tárty: A hitelszövetkezetek népies ismertetése.

VI. előadás Tövisen, december hó 18-án. I. előadó: d. e. 10—11-ig Gálffy János. Tárty: Szőlőink újtelepítése fás és zöld ojtványokkal. II. előadó: d. e. 11—12-ig Székelyhid Viktor. Tárty: Kiválóbb takarmány-növényeink termeléséről.

1899. év.

VII. előadás Alvinczen, január hó 8-án. I. előadó: d. e. 10—11-ig Dezső Zsigmond vármegyei főerdész. Tárty: Az erdőt alkotó faemek ismertetése, különös tekintettel a kopár területek befásítására. II. előadó: d. e. 11—12-ig Abend András méhészeti vándortanító. Tárty: Az okszerű méhészet köréből.

VIII. előadás Sárdon, január hó 15-én. I. előadó: d. e. 11—12-ig dr. Ebergényi Sándor. Tárty: A mesterséges borok készítésének és azok forgalomba hozatalának tilalmazásáról szóló 1893. XXIII. t.-cz. magyarázata. II. előadó: d. e. 12—1-ig Versényi Károly. Tárty: Az okszerű talajművelés különböző módjainak ismertetése.

IX. előadás Magyar-Bükkösön, január hó 22-én. Előadó: d. e. fel 11—12-ig Székelyhid Viktor gazd. egyesületi titkár. Tárty: Igás és haszon-állataink felneveléséről, és azok értékesítése a kis gazdaságok szempontjából.

X. előadás Csombordon, január hó 29-én. I. előadó: d. e. 10—11-ig Zöld József urad. gazdatiszt. Tárty: Kiseb gazdaságok berendezéséről. II. előadó: d. e. 11—12-ig Dezső Zsigmond. Tárty: Kopár területek befásításáról.

XI. előadás Maros-Ujvártt, február hó 5-én. I. előadó: d. e. 10—11-ig Szász István. Tárty: Az állattenyésztés haszna és az állattenyésztés körül követendő főbb elvek ismertetése. II. előadó: délelőtt 11—12-ig Abend András. Tárty: A méhészet köréből.

XII. előadás Vingárdon, február hó 12-én. Előadó: d. e. 11—12-ig Zöld József. Tárty: Az okszerű trágyázásról.

XIII. előadás Szász-Csanádon, február hó 26-án. Előadó: d. e. 11—12-ig Morágyi István. Tárty: Filloxera elleni védekezési módok népies ismertetése.

XIV. előadás Remetén. Az előadás tárgya és ideje és az előadók nevei annak idején tudomására lesznek hozva a vármegyei gazdaközönségnek.

A népies teli gazdasági előadások végén hasznos gazdasági füzetek a hallgatóság között ingyen fognak szétosztatni.

Alsófehérvármegyei Gazdasági Egyesület.

Jegyzet. Az egyes előadások Nagy-Enyeden, Gyulafehérvárról és Balázsfalván külön falragaszok útján is tudomására lesznek hozva a gazdaközönségnek.

Mindennemű felvilágosítással szívesen szolgál a gazdasági egyesület titkára hivatala Nagy-Enyeden (Magyar-utca 31. sz. a.), hol bármely gazdasági ügyben szakosított felvilágosítást nyerhet a gazdaközönség.

Ugyanott bármikor — írás- vagy szóbeli jelentkezés alapján — az „Alsófehérvármegyei Gazdasági Egyesület” renes vagy alapító tagjainak sorába jelentkezők felvételnek.

töltötte előszeretettel: nyáron a gmundeni tó partján fekvő Orth-kastélyban, télen Voloscaban, egy magyar embertől, László Velics Oszkártól bérelt villában Mikor az első villongások törtek ki fia és a bécsi katonai körök közt, többször felutazott Bécsbe és kérte a királyt s az akkor még élő Rudolf trónörökös, hogy ne ejtsék el a fiát. Valóságos ékesszólással védte a gyermeke igazát, úgy, hogy a király egyszer meg is jegyezte: „Hiába vesztették el a trónt, az olasz temperamentumotok megmaradt.” Egy ily beszélgetés alatt jelen volt Albrecht főherceg is, aki tudvalevőleg nagy ellensége volt János főherceg eszméinek. Épen e tájban jelent meg a „Drill oder Erziehung”, melyben a nagysejű főherceg kifejti, hogy szakítani kell a régi osztrák katonaképző rendszerrel, mely a rekrutából ütlegezéssel dresszírozott állatot csinál s helyette érvényre kell juttatni az értelmi befolyást, mely sokkal öntudatosabbá teszi a katonai szellemet. A könyvnek szellemes, lélekismerő s bölcselő felfogására vonatkozólag mondta ekkor Albrecht főherceg: „Ein General und Philosoph, das sind verschiedene Sachen.” Mire az ingerült anya a fiát védve így felelt: De Moltke tábornok is volt és filozof is. Ez a megjegyzés, mely az épen a porosz hadsereg oly szempontból való fölényére mutatott rá, melyet János főherceg propagált, Albrecht főherceget nagyon megsértette. Sőt a király se vette nagyon jó néven a königrázi vészre való emlékeztetést.

Irodalom.

Alsófehér vármegye 1848—49-ben.

Irta Szilágyi Farkas nagyenyedi ev. ref. lelkész.

Alsófehér vármegye monografiájának szerkesztő bizottsága Szilágyi Farkas nagyenyedi ev. ref. lelkész bízta meg, hogy a vármegye 1848—49-iki történetét megírja.

A szerkesztő bizottság igen szerencsés választást tett, midőn Szilágyi Farkasra bízta, hogy vármegyénk e szomorú korszakát megörökítse. A tudós szerző már „Nagyenyed pusztulása 1849-ben” című művével mint ezen korszakot alaposan ismerő, lelkiismeretes és igazságos történész tette magát országos hírűvé és a vármegyei monografiák szerkesztő bizottsága a legkompetensebb, legautentikusabb kezekre bízta az ország jelen százada legfényesebb, lezesebb, de legszomorubb periódusának a megírását.

Szilágyi feladatának becsületesen, tisztességesen meg is felelt. Megírta művét „Alsófehér vármegye 1848—49-ben” cím alatt és az, mint a vármegye oknyomozó történetének egyik része, a monografia második kötetének igen becses részét képezi.

Megjelent a mű külön lenyomatban is és ez alakban, mint becses történeti mű, szaporítja számát a Magyarország történetével foglalkozó tudományos, tekintélyes műveknek.

Szilágyi műve 448 nagy nyolczadretű oldalon, csinos kiállításban, Nagy-Enyeden, a „Nagyenyedi könyvnyomda és papírárgyár részvénytársaság” nyomdájában jelent meg.

Tartalmazza az előszón kívül 26 fejezetben a vármegye lakosságának a szabadságharc ideje alatti történetét.

A mű főcélját képezi, hogy szerző mindvégig tárgyilagos marad, feladatához hűen kizárólag a száraz tényeket mérlegeli és higgadtan, megfontolással, minden elfogultság nélkül, tisztán a tényekből meríti következtetéseit. A lelkiismeretes, buvárkodó történész áll előttünk, ki noha maga is átélte e gyászos korszak számos szomorú epizódjait, sem hazaszeretete, sem bánata, sem elkeseredése által nem uraltatja magát, itélő tehetőségét nem befolyásolja a mult gyászos emléke, nem a kesergő honfájdalmat; tudós, higgadt észszel boncolgatja, mérlegeli a tényeket és pártatlanul úgy eseteli a történeteket, mint azokat hiteles adatok feltárják. Ez teszi művét becsessé, fontossá és adja meg tekintélyét. Szilágyi hűen, lelkiismeretesen betartja azt, mit előszavában ígér: „Egyről biztosíthatom a t. olvasó közönséget, arról t. i., hogy midőn ezen történelmi dolgozat elkészítése végett a tollat kezembe vettem, levélköztem minden elfogultságot. A végzetes tévedéseket ugyanazon szemüvegen keresztül vizsgálom és itélem meg magyar, szász és román ajku honpolgárban, katonai és polgári személyekben. Ugyanily pártatlansággal igyekszem kiemelni a nemes eljárást is, bárki tanusította a rettentő polgárháború folyamán, a szenvedély izzó parázsa közepette.”

Amint ígéri, cselekszi is: nemzetiségi, vallás- és felekezeti különbség nélkül megörökítve találjuk művében mindazt, ami jó, nemes és hazafias történet azon időben

De ki veheti tulságosan rossz néven egy anyától, ha fiát védi? Megszenvedett eleget ezért a szeretetért, melyet maga a fiu is nagyon próbára tett, mikor ismeretes házasságát Stübel Miczivel megkötötte. Az arisztokratikus érzelmű anyja nem örömet egyezett bele ebbe az egész családi tanács által perhorreszkált frigyre, de végül fia boldogságát előbbre tartotta a saját érzelmeinél s menyétül fogadta azt, akiről az egész uralkodó család hallani sem akart.

Mikor aztán fia végleg elhagyta Ausztriát s a Santa Margheritán járta a messi vizeket, ő egészen beletemetkezett magányába és bánatába. Folyton várta a fiát. Még akkor is, mikor megjött a hír, hogy Buenos-Ayresből Valparaisóba menet elveszett a Santa Margherita. Nyári estéken kiült a nyolczvan éves matrona a volloscai pálmás tengerpartra s meregve nézte, vajjon nem tűnik-e föl a láthatáron az önkényes száműzött hajója. Hiába várta. Most végre megmenekült az örökös várakozás keservétől. A gmundeni tó partján egy egyszerű sir fogja takarni az Orth János anyját; s ha a föld vízei érintkeznek valahol a föld méhének titkos csatornáival, a felső-ausztriai tó vize elusogja a Csendes Ozeán mélyén, hajóroncsok közt összelelkező fekvő halottaknak, hogy az egyetlen szerető családtag, az édesanya meghalt.

bárki részéről is, és a történet kárhóztató itéletével sújtatik mindaz, ami elitelendő követtetett el bármely részről is.

Kiválóan becsessé teszi e művet a sok, kronologikus rendben helyesen és czélszerűen feldolgozott anyag. Végig olvasva Szilágyi művét, elismeréssel kell adoznunk a fáradhatatlan szerzőnek, ki számos évnek munkáját végezte, midőn a sok becses anyagot beszerezve, feldolgozva, tudományos, értékes műben bocsátotta a művelt, hazája sorsa iránt érdeklődő magyar közönség rendelkezésére.

Majdnem megbecsülhetetlen anyagot szedett össze Szilágyi Farkas hosszú éveken át, hogy vármegyéjének 1848. és 49. évi történetét hűzgetalannul összeallíthassa. És műve nemcsak Alsófehér vármegyének ez időbeli teljes, kimerítő történetét adja, de egész Erdély akkori eseményeinek számos becses adalékát tartalmazza. Az utolsó XXVI fejezettel pedig számos vármegyei családot kötelezett le maga iránt a szerző, midőn kimerítő névjegyzékét közli mindazoknak, kik vármegyénk-ből a haza és otthonjuk oltalmáért küzdöttek és vérüket áldozták. Számos családnak diszes emlékéül szolgál e mű, mert hiszen alig létezik család vármegyénkben, melynek egyik-másik tagja abban az időben a haza szolgálatában ne állott volna, és mindezek névjegyzékét rövid életrajzzal Szilágyi közli. Nem hisszük, hogy bárki is e művet olvasva, a kimerítő névjegyzékben kedves rokon, jó ismerős vagy jó barát nevével ne találkozna.

Lapunk szűk kerete nem engedi meg, hogy bővebb részleteket közöljünk ez érdekes műből, mely vármegyei irodalmunkban kiváló esemény, és így csak rövid pár sorban adhattuk vázlatát Szilágyi Farkas művének, kedves hírlapírói kötelességet teljesítve ez által, és tisztünkhez híven jelezve a mű megjelenését, azt melegen ajánljuk t. olvasóink figyelmébe.

A mű ára 3 frt és megrendelhető szerzőnél Nagy-Enyeden.

Vegyes hírek.

— **Legfelsőbb kitüntetés.** Ó Felsége a király f. évi október hó 26-án, Gödöllőn kelt legfelsőbb rendeletével Melczér József nyugalmazott marosújvári m. kir. pénzügyi számvizsgálónak, sok évi hű és buzgó szolgálatai elismerésével, a számtanácsosi címet díjmentesen adományozni kegyeskedett.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Barabás Sándor okleveles tanítót a verespataki állami elemi népiskolához renes tanítónak kinevezte.

— **Erzsébet napját,** nehaj boldogult királynéknak nevenapját, városunk közönsége illő kegyelettel ülte meg. A tanítványok szünetelt a tanítás, a templomokban pedig gyász-istentiszteletek tartottak.

— **Eljegyzés.** Ifj. Derzsy Ede m. kir. p. n. fog. gyakornok, tartalékos tüzér-tiszt, e hó 13-án eljegyezte Kecskeméthy Arankát, özvegy Kecskeméthy Sámuelné földbirtokosúnének, főmérnök özvegyének bájós és szép leányát.

— **Uj diszletek.** Műkedvelő-társulatunk, hogy 50-ik előadását külsőleg is fényessé tegye, színpadi diszleteit újra festette és több új diszletet szerzett be. A szombati előadás már ez új diszletek felhasználása mellett kerül színre. Gondoskodott a vezetőség az ülőhelyek czélszerű elrendezéséről is, hogy közönségünk színházunkban a lehető legnagyobb kényelmet találhassa fel.

— **Jókai Mór, Mikszáth Kálmán, Tolnai Lajos,** Bartók Lajos, Endrődy Sándor, Rudnyánszky Gyula, Beniczkyé-Bajza Lenke, K. Beniczky Irma, Palotai Csorba Ákos, Pécsi D. Anzelm, V. Gaál Karolina stb. stb. képezik azt az irógárdát, mely a multban a „Képes Családi Lapok” hasábjain szórakoztatja az olvasó közönséget, s mely a jövő évben is közreműködik annak szerkesztésében. Karácsonyi ajándékkul K. Beniczky Irma érdekes regényét, a „Vérboszu”-t adja ingyen és bérmentve minden előfizetőjének. Ezenkívül mindazoknak, kik az egész évi 6 forintnyi előfizetési díjon felül még 80 kr esomagosági és postaköltséget küldenek be, négy teljesen különálló regényt küld ajándékkul a kiadóhivatal, mely mutatványszámot kívánatra ingyen küld. (Budapest, V., Vadász-utca 14. szám.)

— **Fényes bizonyítványt** állított ki dr. Schenk Lipót bécsi cs. kir. egyetemi tanár a Continental-Bodega borairól, azt irván, hogy e borok üdülőknek rendkívül jó szolgálatokat tesznek és hogy nagyrészt e borok hatásának köszöni sikerüket. Dr. Bardeleben berlini orvos elismerő hangon méltatja a Continental-Bodega borait, azt mondván, hogy minden dicséret felesleges, mert utólérhetetlen jóságuk minden dicséretnek felette áll. Ugyancsak osztatlan elismerésben részesítik a Continental-Bodegát: Ziemsten dr. egyetemi tanár és a müncheni ált. kórház igazgatója

egy nagyobb megkos egészségügy. Thielemann egyetemi tanár való egészségfentvonatkózással a raira, szíveskedjé tét figyelemmel

Mindszentek volt a kilencszázát a halottak en Odilo, a clugny-i a napot a halott, 993-ban történt, netére oly nagy az egész keresztelte ezt a napot vissza ez a nap.

Nagy esőzések mult évi szigetének északi ségben észlelték, pedig 806 mm. mennyiség 1648 majdnem fele es kor egy egész év digel a legnagyobb tarban esett. T 838 mm. Genua franciaországi J alatt 791 mm. Észak-Indiában rülbelül 15 mé egymás után köv esett, tehát 5 na

Az ó-zsidó minden népnél, foglalkozása volt lonban egy nap tatott fel. Minth két halalos itele nem szabad, ezt kel okolják meg sége mellett tan volt azért a büv ben Hyrkanos e hogy egész mezo das folytán egy nanja büvészet kötött. Ráb biza egész temető mi meg. A varázslás lem elnyerésére zsidóknál. Szerel mástól el nem dragórat használ nek tartottak. I azonban a talmu a tradiczió tar hódolt a varázsl relmi varázst, te hogy e mesters is erkölcstelen a nálunk továbbá, Voltak „csout-ra kérdezi, mint a a zsidók hittek természetre és r természetes, hog geknél, ezen esz leg leggyakrabba a régiek orvostu Különösen borza az atok iránt. A alig volt a mind nem valami jó va dán és szombat szonjas, ugy s zsoltar 3—10 v „Isten hangja” Érdekes a követ hideglelés ellen készítőbe és ve ezt egy hajfonat használ, új a ke gyát, amely vala csöbe, zárd el rázd és vidd és tereád.” A babo

egy nagyobb megrendelés kíséretében, Nolte dr. titkos egészségügyi tanácsos és udvari orvos Berlinben, Thielemann dr. Hamburgban és Angerer dr. egyetemi tanár Münchenben, kik e borokat, mind kiváló egészségfentartó és gyógyító erejűeknek mondják. Vonatkozással a The Continental-Bodega Company boraira, szíveskedjek a mai számunkban közzétett hírdetést figyelemmel kíséreni.

Mindenféle.

Mindszentek napjának jubileuma. Az idén volt a kilenczszázadik fordulója, hogy Mindszentek napját a halottak emlékünnepeként szemelte ki az egyház. Odilo, a clugny-i kolostor apátja volt az első, aki ezt a napot a halottokról való emlékezésnek szentelte. Ez 993-ban történt, 998-ban pedig a Magyarország történetére oly nagy befolyást gyakorolt II. Szilveszter pápa az egész keresztény világ temetői emlékezésére rendelte ezt a napot. Az idén immár kilenczszázadszor tért vissza ez a nap.

Nagy esőzések. Egyikét a legnagyobb esőzéseknek mult évi december 15-én és 16-án a Ceylon szigetének északi részében fekvő Nedukein nevű helységben észlelték. Az eső 24 óráig tartott, mennyisége pedig 806 mm. volt. Nedukeinben az évi átlagos esőmennyiség 1648 mm., úgy, hogy azon az egy napon majdnem fele esett annak a mennyiségnek, mely máskor egy egész év alatt esik. Amennyire ismeretes, eddigelő legnagyobb eső néhány évvel azelőtt a Gibraltárban esett. Tartama 26 óra volt, mennyisége pedig 838 mm. Genuában egyszer 26 óra alatt 762 mm., a franciaországi Joyeuse nevű helységben pedig 22 óra alatt 791 mm. Az évi esőmennyiség a legnagyobb Észak-Indiában a Khasia hegyekben, hol évenként körülbelül 15 méter magas eső esik; egy ízben itten 5 egymás után következő napon egyenkint 762 mm. eső esett, tehát 5 nap alatt majdnem 4 méter.

Az ó-zsidó bűvészet. Mint minden időben és minden népnél, a zsidóknál is főképen az asszonyok foglalkozása volt a varázslás. Simon ben Setach Askalonban egy nap alatt nyolcvan boszorkánynót akasztatott fel. Minthogy a zsidó-törvény szerint egy napon két halálos ítéletet sem kimondani, sem végrehajtani nem szabad, ezt az eljárást a rendkívüli körülményekkel okolják meg, ami a bűvészet rendkívüli elterjedése mellett tanuskodik. A talmud tudósok közt is sok volt azért a bűvész. Így fel van fejezve, hogy Eliezer ben Hyrkanos egy mondás segítségével létrehozta azt, hogy egész mező megtelt ugrókkal és egy más mondás folytán egy helyre gyűlt össze. Józsuá ben Chananja bűvészet által egy eretneknek a furdó ajtajához kötött. Ráb bizonyos fogás által kiderítette, hogy egy egész temető minden halottja milyen betegségben halt meg. A varázslásnak azon neme, mely a tiltott szerelem elnyerésére irányult, nagyon el volt terjedve a zsidóknál. Szerelmek és varázslás testvérek, melyek egymástól el nem válnak. A szerelmi varázshoz a mandragorát használták, melyet általában erotikus növénynek tartottak. Bibliái verseket recitáltak fölötté, mit azonban a talmud megtilt. Már azon körülmény, hogy a tradíció tanubizonyossága szerint főképen a női nem hódolt a varázslásnak, bizonyítja, hogy első sorban szerelmi varázst, természetesen tiltottat üztek. Feltehető, hogy e mesterséget, mint más népeknél, a zsidóknál is erkölcsstelen asszonyok üztek. Varázsszereket használtak továbbá, a jövőről tudomást szerezzenek. Voltak „csont-ráolvasók”, akik a holtakat ki tudták kérdezni, mint az En-Dorból való boszorkány. Miután a zsidók hittek abban, hogy a bűvészmesterség által a természetre és rendjére hatást gyakorolni lehet, igen természetes, hogy szükségben, mindenekelőtt betegségknél, ezen eszközökhöz folyamodtak. A varázslás tényleg leggyakrabban a kuruzslásban használtatott, hiszen a régiek orvostudománya nem volt egyéb bűvészetnél. Különösen borzalmat éreztek, mint még manapság is, az átok iránt. A babona annyira el volt terjedve, hogy alig volt a mindennapi életnek egy mozzanata, amelyben valami jó vagy rossz előjelt ne láttak volna. Szerdán és szombat este vizet inni veszélyes; ha az ember szomjas, úgy segíthet magán, hogy elmondja a 29. zsoltár 3—10 verseit, melyekben kétszer említetik az „Isten hangja” és egyszersmind mind vizről van szó. Érdekes a következő babonás receptje is: Mindennapos hideglelés ellen végy egy ezüstdenárt és menj a só-készítőbe és végy sót a denár sulya szerint és kösd ezt egy hajfonattal az ing nyakujlására. Ha ez nem használ, ülj a keresztutra és ha megpillantasz egy hangyát, amely valamit hord, vedd azt és dobd egy érczárba, zárd el ólommal, pecsételd le hatvan pecséttel, rázd és vidd és szólj a hangyához: „Terhem szálljon tereád.” A babonás álmofejtéseket, melyekre a talmud

sok példát szolgáltat, mindenki ismeri. Az ide tartozó szabályoknak eredetileg bizonyára volt valami értelmük, de most nincs már kezünkben a kulcs hozzá. („Az ó-zsidó bűvészet”, írta dr. Blau Lajos.)

Képes levelező-lapok és a kémkedés. Nagyon reájár a rud a képes levelező-lapokra. A minap nálunk rendszabályozták meg azt a divatos cikket, most meg Németországban korlátozzák a forgalmát. Ott azonban más szempontból teszik, mint nálunk: a kémkedés gyanujából. Számos képes levelező-lap ugyanis erődítmények rajzát tünteti fel és ebben a német kormány veszedelmet lát. Ugy gondolkozik, hogy így még áruló nélkül is elárulódnak a német védelem titkai. Hogy tehát ez meg ne történjen, a német kormány elrendelte, hogy az ilyen levelező-lapokat a postanevelő továbbítsa, hanem igenis a rendőrség kezébe szolgáltatassa.

Köröm és munka. Régi dolog, hogy az a kéz, amellyel dolgozunk, erősebb és szélesebb, mint a másik. Ezt az életteni tény számos mérésel is bebizonyították. Azoknál, akik jobb kezükkel dolgoznak, a jobb kéz sokszor néhány milliméterrel szélesebb, mint a másik, míg a balogoknál a dolog megfordítva áll. Regnault párisi antropologus kisütötte, hogy a munkás kézen a körömök is szélesebbek, ami leginkább a küvelyk és mutató ujjaknál feltűnő. A különbség legjobban az olyan emberekéül tűnik föl, akik nehéz munkát végeznek. Ezeknek széles kezeik, vastag ujjpercezeik és lapos körmeik vannak, jobb kezük körmei nemcsak szélesebbek, hanem laposabbak is.

Levélkézbesítés elektromos uton. Svajczban legújabbán nagyon elmes módon igyekeznek segítségül jönni a levelhordónak, hogy ne kelljen nekik az emeletre járni és a levelet a címzett mégis gyorsan kézhez kapja. Ezt a célt egy elektromos készülékkel érik el. A kapu mellett van egy fiókokra osztott szekrény, melynek minden fiókja külön mozgatható. Ha a fiókba, melyen a lakó neve olvasható, levelet hoznak, ennek a sulya bezárja a szekrényvel összefüggésben elhelyezett villamos batteriát, áram indul meg, mely felett a lakásban cseuget, egyszersmind a fiókot felhuzza a címzett lakásához. Itt ha a levelet kivesszik, az áram megszünik és a fiók visszasüllyed a szekrénybe. A készülék ez ideig mindenütt közmegelegedéssre működik.

A szőlő utóérése. A Hegyalján már régóta elterjedt azon gyakorlat, hogy a szőlőt csak olyan időben kezdik szedni, mikor már másfelé régen el is felejtették a szüretet s azt állítják, hogy akkor a szőlő sokkal edesebb. Most egy német kertészeti újságban egy szőlőtermelő a szőlőfürtökön tett több évi ide vonatkozó megfigyeléseit közli s azt mondja, hogy egy csomó troling szőlőfürtöt éveken át szellős, fedett helyre szokott szüret után felakasztgatni. Midőn szüret után négy hét múlva az ezekből nyert mustot mustmérővel megmérte, azt tapasztalta, hogy minősége a szüreti mustéhoz képest jelentékenyen javult. Rizling-fürtökkel is tett hasonló kísérletet és ezeknél még feltűnőbb változás mutatkozott. Ezzel a megfigyeléssel teljesen összevág a tiffisz-vidéki párasztoknak amaz eljárása, hogy az érett szőlőfürtök kocsányát megtörik, — hogy a nedvforgás megakadályoztassék — és azokat még egy ideig a vesszőkön függve hagyják. Ezekből nyerik aztán a kitünőtiffizi bort. A szőlőfürtök utóérése tehát a megfigyelések és tapasztalatok szerint kétségkívül igen kedvező hatása a termés minőségére; csak az a kérdés, hogy vajjon ez eljárás alkalmazhatása meddig terjed ki. Ismeretes dolog ugyanis, hogy néha az őszi fagyok olyan korán jelennek meg, hogy épp e veszély bekövetkeztetése tartóztatja a gazdákat ez eljárás teljes mértékben való alkalmazásától. Oly esetekben, midőn vagy az időjárás rosszra fordult, vagy bármi más ok miatt az utóérést nem lehet a szabad levegőn hagyni által végeztünk, mesterséges uton is segíthetünk magunkon az által, ha a leszedett fürtöket vagy egyéb gyümölcsöt egy pár napig 18—22 R. foknyi hőmérsékű tágas és világos helyiségekben szétterítve állami hagyjuk. A vizsgálat tudniillik itt is azt mutatta, hogy például a szilvában a cukortartalom az első két nap alatt tetemesen emelkedett.

A mohamedánok mosakodása. Bizonyára a mohamedán nép mosakodik legtöbbit, mert náluk legfőbb vallási kötelesség a prófeta szavai szerint: a tisztaság. Ezért mosakodnak az izlam hívői oly gyakran. Minden vallási szertartást és imát mosás előz meg és pedig köfféle mosást különböztetnek meg: a „ghasli“-t, mely teljes víz alá merülésből, és a „vudu“-t, mely csak egyszerű mosásból áll, mialatt a kéz-, kar-, fül-, nyak- és lábmosást értik. Mindegyik tag mosásánál külön imát mondanak. Ha már most meggondoljuk, hogy a mohamedánok naponta legalább ötszöri imádkozásra kötelezve, úgy könnyen megértjük, hogy a mohamedánoknál a tisztaság nagyobb életszükséget képez, mint bármely más nemzetéinál.

C s a r n o k.

Az igazi bánat.

Nem az az igaz, valódi bánat,
Melynek a szemben könye támad,
E bánat, bárha szívből tör fel,
Tovaszáll még az elsirt könynyel.

S nem az az igaz bű a szívben,
Amelynek tán még könye sincsen.
Az ilyen bű is csak felenged,
S ha más nem, az idő hoz rá enyhét.

Hanem az a valódi bánat,
Melyről nem tudni, miért támad;
Amely meg sincsen még születve
S mar ott dul, rombol bein szívedbe’.

Mely, hogyha lelked nem sivar még,
Meglöp nesztelen, mint az arnyek —
S ha volt hited, kiöli onnan,
Hogy lángja többé föl se lobban.

Amelynek szintén sincsen könye,
Hanem időhöz sincsen kötve
S mikor vig vagy s tán legvidámabb,
Lehet, hogy épen akkor támad.

Mely meg nem szünik, meg nem enyhül,
Soha semilyen érzelemtül —
De elszáll, mikor nem is sejtéd,
Visszahagyván egy megtört lelket.

Mely, hogyha egyszer tán kitörne,
Halotta teane mindörökre
S az emberek sajnálkozása
Kisérne el a tébolydaba.

Oh, ez az igaz bű a szívben,
Amelynek pedig neve sincsen —
De terhét sokan érzik, hordják
S mit úgy jeleznek: búskomorság!

Pakots József.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

1898. évi 2339. szám.

főb.

Hirdetés.

Mivel az alólírott m. kir. főbányahivatal kezelése alatt álló marosujvári kir. kincstári nagyvendéglő és tartozékainak 1899. évi január hó 1-től számítandó három évi tartamra leendő bérbe adása céljából 1898. évi november hó 16-án délelőtti 10 órakor megtartott zárt írásbeli verseny tárgyalás eredményre nem vezetett, 1898. évi november 30-án délelőtti 10 órakor, a marosujvári m. kir. főbányahivatal tanácskozó termében egy újabb verseny tárgyalás fog tartatni.

Kikiáltási ár 1420 ft.

A zárt írásbeli ajánlatok a kikiáltási árnak 10%-át kitevő bánatpénzzel és 50 kros bélyeggel ellátva 1898. évi november hó 30-án délelőtti 10 óráig, azaz a szóbeli árverezés megkezdése előtti időpontig, a következő felirattal: „Ajánlat a kincstári nagyvendéglő bérletére”, a főbányahivatali pénztárhoz nyújtandók be. Ezen időn tal beérkezett ajánlatok semmi szín alatt figyelembe vétetni nem fognak. A kellő felirással ellátott, zárt írásbeli ajánlatokban az ajánlott összeg számokkal és betűkkel világosan kiírandó és határozottan kijelentendő, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri és magát azoknak aláveti.

Az árverési és szerződési feltételek a marosujvári főbányahivatalnál a rendes hivatalos órákban, a verseny tárgyalást megelőzőleg, bármikor megtekinthetők.

A tárgyalás eredményének el vagy el nem fo-

gadására, valamint a versenyzők közti szabad választási joga felsőbb jóváhagyásnak tartatik fenn. Megjegyzendő, hogy a kérdéses vendéglő és tartozéka csupán azon minőségében használható, és oly vendéglősnek adatik bérbe, ki abban az üzletet személyesen kezeli.

M. kir. főbányahivatal.
Maros-Ujvárt, 1898. november 16-án

1625 1-1

Mária-czelli gyomorcsseppek

Figyelni a védjegyre!

Magyszerűen hatnak, gyomorbajoknál nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes házi és nepszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, felfújtság, savanyu felbőfögés, hasmenés, gyomorégés, felesleges nyálkiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs, szűkülés.

Hathatos gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, amennyiben ez a gyomortól származott, gyomortulterhelésnél etekekkel és italokkal, giliszták, májbajok és hámorrhoidáknál.

Említett bajoknál a **Mária-czelli gyomorcsseppek** évek óta kitünöknek bizonyult, amit száz, meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr, nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi főaktár:
Török József gyógyszer-tára
Budapest, Király-utca 12. sz.

Védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly csapokat tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brady) és ezen szalaggal "Valódiságát bizonyítom".

1616 3-22

ERŐS GYULA,

m. kir. kereskedelmi és váltó-törv. nyilag bejegyzett cég,
NAGY-SZEBEN,
disznódi-utca 3. szám.

Mindenmü

órák, ékszerek,
arany és ezüst áruszerek,
ezüst evőeszközök, asztalfeltétek, templomi kellékek és látszereszi cikkek stb. stb.
állandó kiállítása.

1619 2-3

605-1898. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-ez. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a tordai kir. járásbíró 1898. évi II. V. 1021-98. számú végzése következtében dr. Bogdánffy Lajos ügyvéd által képviselt Galambfalvi József javára a csesztvei Rómer József ellen 198 ft 47 kr s jár. erejéig 1898. évi szeptember hó 14-én fogantatott kielégítési végrehajtás ujan lefoglalt és 850 ft-ra becsült 6 ökr., 1 ökörszékér és 2 lóból álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a marosújvári kir. bíróság V. 256 2-1898. sz. végzése folytán 198 ft 47 kr tökékövetelés, ennek esedékes 5% kamatai és eddig összesen 28 ft 50 kr ban bíróság már megállapított költségek erejéig M.-Csesztvén végrehajtást szenvedő lakásán leendő eszközösére 1898. évi november hó 30-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-ez. 107. és 108. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek beesáron alul is el fognak adatni.

Kelt Maros Ujvárt, 1898. évi november hó 14.

Dergán János.
kir. bír. végrehajtó.

1624 1-1

Kérje
a *Continental*
Port Wine Company
olághírű spanyol és portugál borait

Sherry
Portbor
Malaga
Madeira
Tarragona stb.

Kaphatók az összes finomabb fűszer és esemege kereskedésekben, valamint poharaként az előkelőbb szállodák kávéházak és vendéglőkben.

Sajtófiók. Budapest
csakis: *W. Kossuth-Lajos és Ujvilág utca sarkán a Gentry Casinóval szemben*

1927 15-20

MINDEN SORSJEGY UTANFIZETÉS NÉLKÜL
MINDA 6 HUZÁSON JÁTSZIK

UJSAJÁRÓK SORSJÁTÉKA

FŐNYEREMÉNY 100.000 KORONA

5 NYEREMÉNY 20.000 KORONA

AZ ÖSSZES NYEREMÉNYEKET KIVANATRA 20% LEVONÁSSAL

AVALLALAT KÉSZPÉNZBEN VISSZAVÁSÁROLJA

EGY SORSJEGY ÁRA 1 KORONA

Huzás már 1899. január hó 4-én.

Sorsjegyeket ajánl: Kisegítő Vakkarékp. R. r. r.

1614 4-0

EGÉSZEN FRISSEN ÉRKEZETT.

Mint több legelőnyösebben ismert magyar öntöttvas-kályha-gyárnak bizománysa, ajánlok öntöttvas-fűtőket eredeti **gyári** áron 3-140 o. é. frtig, főző tűzhelyeket 5-40 o. é. frtig, bádog takaréktűzhelyeket 5-40 o. é. frtig, füstesőveket, platteneket legelőnyösebben.

Nagy választékban **asztali, szalon- és éjjeli lámpákat**, minden képzelhető **olcsó áron**, valódi **császár-olajat** és tisztított **amerikai petróleumot**, melyek **égő gyufától** sem robbannak fel.

Friss töltésű savanyuvizek mindig raktáron vannak.

Borszéki, Salvator, Előpataki,
Karlsbadi, Giesshübli, Marienbadi,
Valódi **Nieder-Selters, Rákóczi keserűvíz,**
Magyar **Margit**

Mint a hírneves budapesti Dietrich cég bizománysa, van szerencsém tudatni, hogy minden fajta rumok **brazíliai, jamaikai**, ugy szintén **Arrac de Batavia**, valódi francia és belföldi cognak, minden fajta theák megérkeztek s eredeti gyári áron nálam kaphatók.

Teljes tisztelettel **BISZTRITSÁNY LAJOS.**

Tisztelettel értesítjük az épített közönséget, vállalkozókat és hivatalokat, hogy bizománysunk **Bisztritsány Lajos** uthoz Nagy-Ényedre nagyobb mennyiségű

Roman és Portland cementet
küldtünk. A beocsini cement legjobbnak bizonyult minden gyártmány

felett. Bizománysunk bármely állomásra a fentebbi beocsini gyártmányokból legelőnyösebben szállít bármekkora mennyiséget. Tisztelettel

BEOCSINI CZEMENT UNIO.

Az őszi évadra legelőnyösebben ismert **Dietrich és fia** cégétől nagy mennyiségű **kitűnő Brazíliai és Jamaika rumok** megérkeztek, ugy szintén **kitűnő Karaván és Király teák**, mint bizományi raktáronál, legelőnyösebben kaphatók.

A leghiresebb gözmalmi liszteket leszállított áron ajánlom.

0	2	4	5	7	7/A
18	17	15	14	11	10

Ingyen élesztő!!!
5 kiló liszt vételnél a hozzá szükséges legjobb élesztőt **ingyen** szolgálom.

Korona-tyukszem- és szemölcs-tapaszt mindenkinek ajánlok. Egy doboz ára 30 kr. Biztos eredményről szavatolok, ellenben a pénz teljesen visszaadom. **Friss caviárt, angolnát, pisztrángot, szárdiniát és orosz halakat** jutányosan ajánlok. Teljes tisztelettel

1845 40-52

Bisztritsány Lajos.

Steáringvertya egy csomag 35 krajczár.

Kitűnő jó ízű cuba-kávé kilója 150,- 2-210,-

Friss székely turó és kaskavál mindig kapható.

Előfizetési felte
elyben házhoz hordva postán küldve
Egész évre
Fél évre
Negyedévre

Hirdetések
□ centiméterenként 3
dók és gyarások külön árban részesülnek
Bélyegdíj 30 kr
Nyílt tér sorok
M e

Vihár

Midőn hosszú, talmául elfogadta enyedi kerület val különbség nélkül tam, hogy amit pasztalás ujan j hatom szélesebb sággal. Megvalloz at a képviselőház jelölte az irányt. rencz hagyományá lettel figyeltem és tartását, kik más közügyekre vonat sohase voltam ellenézetiek leg megtámadását gy dig, mert a tört közügyeknek vált.

Két év telt e kenység helyett k az eredmény. Sz kevés az érdeklőd ilyenkor a képvis többen olvasták a is hiába. Az ellen s hiszi most is, vásároltnak mond kat csinálni s Rakovszky, Ivánk goztak. A legtöbb két utolsó, ha sze volt szereplésük, e arra, hogy csak a István gr. által madásait olyanok lágért sem akart.

Hirlapjaik is ke epebe mártott toll az „Alkotmány“ romban felelték m Legutóbb ismét fogtak, s amit az azt hűségesen is

Egy budapesti

Kicsi vagyok
Alig értem m
De hát ez, k
Mert nagy le

Igen, igen!
Mint bontja s
S a kisleány

Oh várom is
A kurta szok
Oh, hordom,
Hát hiszen a

Mert higyjek
Ugy . . . ugy

És aztán, kur

. . . Hiszen r
Csöppnyi, ara